

Wintersterfte

De krant doorbladerend kwam ik in een kop boven een artikel dit woord tegen: Wintersterfte.

Onmiddellijk gingen mijn gedachten uit naar wildreservaten als de Oostvaardersplassen, de Veluwe, onze eigen Manteling tussen Oostkapelle en Domburg en de Kop van Schouwen. Daar leven (te) grote aantallen edel- en andere soorten herten en velen daarvan sterven een gruwelijke dood door te weinig voedsel in de winter of te weinig water in de zomer.

Dat laatste wordt dan Zomersterfte genoemd.

De beheerders van deze gebieden zijn van mening dat die te grote aantallen herten ook gevaar opleveren voor het verkeer en overlast geven voor de in de buurt van deze reservaten wonende boeren, burgers en buitenlui. Deze laatste lieden zien de ranke dieren tegen hun eigendommen botsen of hun tuinen “omploegen”. In sommige van onze nationale natuurgebieden geschiedt dat ook door enorme kuddes wilde zwijnen. Volgens deze beheerders moeten er van al die soorten herten en zwijnen veel minder komen en daarom is voorgesteld en besloten dat er een massaal van hen moet worden afgeschoten.

De meer of minder massale sterfte in de winter of de zomer en het eventuele afschieten van de overvloedige reeën en herten stuit veel echte dierenliefhebbers tegen de borst en zij komen daar tegen dan ook in het geweer door het bijvoederen van de dieren, het openknippen van de omheiningen en andere levensgevaarlijke toestanden opleverende acties.

Ik was dus zeer nieuwsgierig naar de inhoud van het bedoelde artikel en begon het te lezen. Al heel snel kwam ik tot de ontdekking dat de inhoud van het artikel geen betrekking had op edelherten of reeën of wilde zwijnen, maar op mensen en dan vooral kwetsbare oudere mensen. We kunnen niet ontkennen dat veel oudere mensen een kwetsbare gezondheid hebben en daardoor eerder vatbaar zijn voor de gevolgen van toenemende kou of warmte. Daarin verschilt het mensdom niet

van de eerder genoemde diersoorten. Deze laatste groep schepselen Gods zijn voor ons vaak moeilijk of niet te bereiken. Niet in de Mantelinge, niet in de Oostvaardersplassen en nog minder in de echte wouden in Oost Europa of Azië. Bij de laatste gebieden doet zich dan het merkwaardige fenomeen voor dat we ons om het lot van de daar wonende dieren niet druk maken. De kwetsbare mensen onder ons kunnen we wel bereiken en dus willen we er alles aan doen om hen in leven te houden. In de wintermaanden hebben we daarvoor de grieprik uitgevonden en tegen de zomerhitte moeten de ouderen veel water drinken, zich luchtig kleden, zoveel mogelijk in de schaduw blijven en zich niet teveel inspannen.

We zijn daarin zo bezorgd dat de directeur van een ouderenbond een brief schreef naar de minister die vanuit de regering over onze gezondheid moet waken en hem daarin vroeg om alles in het werk te stellen die mensen in de zomer of de winter te wapenen tegen wat Zomersterfte of Wintersterfte genoemd wordt. Alleen al de woorden doen een mens huiveren. Zomersterfte, Wintersterfte, het lijkt wel of je over een epidemie spreekt of schrijft, zoals die in vroeger eeuwen wel voorkwamen en waarbij mensen in massa's overleden aan de zwarte dood of de pest. Woorden ook waarbij een mens zich afvraagt of je ten koste van alles verzwakte mensen, die misschien wel afscheid van dit leven willen nemen, moet verhinderen dat te doen. Ik krijg het bijna niet op papier, maar om dat dan ook nog te beschrijven als

Zomersterfte of Wintersterfte gaat mij wel heel erg ver. Ik gun iedereen een lang en goed leven in een zo goed mogelijke gezondheid, maar ook een vredig afscheid op natuurlijke wijze als de tijd daarvoor gekomen is en zij daar zelf vrede mee hebben. Ongeacht of het zomer of winter is.